

SLAGKRAFT

Mindretalsrettigheder på dagsordenen

Grundlæggende mindretalsrettigheder, som for eksempel at kunne leve uden diskriminering og retten til frit at kunne udleve sin identitet og tale sit sprog, er noget mindretalsorganisationer og paraplyorganisationen FUEN arbejder for. Det gør de sammen og hver for sig, og på FUENs årlige konference, der fra 19. til 22. september blev holdt i Husum, var netop kampen for mindretalsrettigheder igen på dagsordenen. Men det ene er de meget basale rettigheder, som for mange mindretal ikke er givet, det andet er kendsgerningen, at mindretals- og regionalsprog gang på gang

ignoreres eller nedgøres. Det udfordrer særligt de såkaldte non-kind-state mindretal, det vil sige dem uden moderland. Til dem hører også friserne, og en af deres udfordringer blev tydelig på konferencen. Fräsche Räädd (friserrådet) havde med støtte fra Friisk Foriining, Domowina (sorberne), centralrådet for tyske Sinti og Roma samt SSF frembragt udkastet til resolutionen, der opfordrer EU til at sikre mindretals- og regionalsprog. Resolutionen kom i kølvandet på den seneste sag om rettigheden til at bruge bestemte ord henholdsvis udtryk. Konkret handler sagen om, at et

amerikansk firma i 2021 sikrede sig varemærkerettighederne til ordet Öömrang. Men ordet betegner den frisiske dialekt, der tales på vadehavsøen Amrum, og da en lokal spiritusproducent modtog et brev fra en advokat, fordi han siden 2017 havde en „Öömrang Gin“ gik det op for friserne på øen, at de i grunden ikke må bruge udtrykket mere, hvilket ville gå ud over steder som Öömrang Skuul, Ual Öömrang Wirtshüs, Öömrang Ferian, Öömrang Dansskööl og Öömrang Teooterskööl. For selv om amerikanernes sikring af varemærkerettighederne indtil videre er begrænset til drikke-

varer, viser sagen, at mindretals- og regionalsprog ikke ligestilles med andre sprog. Det har andre sager også vist. Således var den frisiske betegnelse for Amrum „Oomram“ omfattet af en lignende sag. Sammenligner man det med varemærker fra geografiske områder i flertalsbefolkningen, bliver det hurtigt tydeligt, at mindretals- og regionalsprog ikke ligestilles af EU, og netop det er FUEN nu sendt i byen for at rette op på.

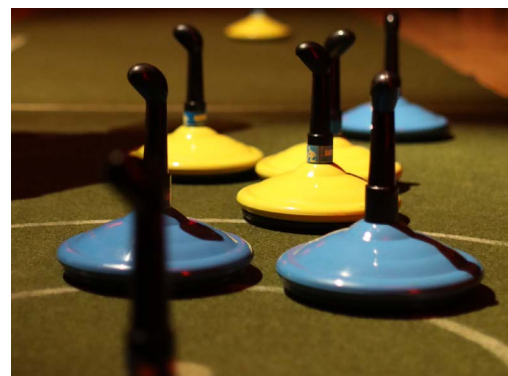
Mere om FUEN-konferencen
Side 6-7

02 Et vellykket Løve-løbs-arrangement i Egernførde

03 Centrum Duborg Vest inviterer til en guidet tur gennem Flensburg

05 Petanque baren er tilbage: En aften med sjov og konkurrence

08 Early-bird billetter og SdU ungetilbud til DGIs Landsstævne

UGEN DER KOMMER

26.
SSF Humanitært Udvalg: UDSOLGT! Sort sol, på tur med Siggie Pflugsten, Fællestransport fra Exe, Flensborg, kl. 16:30
Den slesvigske Kvindeforening: Guidet rundvisning til udstillingen "Valkyriernes slot" Gottorp Slot, mødested ved slotsindgangen kl. 16:15

27.
SSF: Gratis buskørsel til koncert med Wiener Sängerknaben, Alision, kl. 19:00
SSF Humanitært Udvalg: Vandringer i Grænselandet, "Arnkilsøre- spidsen af Kær Halvøen rundt" Afgang fra Exe, kl. 9.30
 SSF, SSW, VUF Medelby, Vesby, Jarlund, Holt, Bøgelund, Østerby: Sommerfest **Medelby Danske Skole**, 17:00-20:00

28.
SSF Flensborg Amt og Grænsforeningen Kreds 20: Fællesrejse Aachen, Bruxelles m.m., fra den 28.september-3. oktober
SSF Gettorp: Besøg på Museum der Erdgeschichte i Brügg, kl. 11:00, kørsel aftales indbyrdes
 SSF: Familieforestilling: Vinden i piletræerne ved Teater Next, **Slesvighus**, kl. 13:00
SSF Sønder Brarup: Tur til Slesvighus "Vinden i piletræerne", kl. 12:15 afgang fra Børnehaven
Historisk Samfund Sydslesvig: Landdagsbesøg i Kiel, fælles bustransport, p-plads i Kruså, kl. 10:00
 SSF Ravnkær: "Top eller flop", vurdering af genstande ved ekspert Thiemo Koch, **forsamlingshuset Ravnkær**, kl. 13:00- 16:00
 Støtteforeningen: "Ørsted venner", Loppemarked, **Ørsted Børnehave**, kl. 13:00-16:00

30.
 SSW: Politik og hyggesnak med landdagsmedlem Sybilla Nitsch, **Nibøl Forsamlingshus**, kl. 19:00

OKTOBER

1.
 Bøglund Seniorklub: Senioreftermiddag, **Bøglund forsamlingshus**, kl. 14.30
 Lyksborg Kvindeforening: Hyggemøde, **Lyksborg Skole**, kl. 15:30

2.
 SSF Store Vi: Onsdagskaffe og bogbus, **Valsbølhus**, kl. 15:00
 Tysk-japanske selskab, Slesvig Holsten, SSF: Koncert: Fire nationer & og en strygerkvartet, **Flensborghus**, kl. 19:00
 Dansk Husflid Sydslesvig: Klubaften, **Oksevejens Skole**, kl. 19:00-21:30
 Sydslesvigske veterankøretøjentusiaster: Sammenkomst, **Slesvighus**, kl. 18:00
SSW Lyksborg: Stambord for borgerne i Lyksborg, byrådsarbejde, Sportsbaren i Rudehalle, kl. 19:00 15:30

Et vellykket Løveløbsarrangement i Egernførde

Der var både løb, hygge, aktiviteter og musik og der var plads til flere til Løveløbsarrangementet i Egernførde. Efter velkomst ved Sylvia Grabowski-Filmer fra SSF Egernførde stod præsterne Cecilie Brask, Rendsborg, og Kristine Breyer, Slesvig, for en anderledes og aktiv andagt. Philip Becher fra Jes Kruse Skolen stod for opvarmningen, inden alle blev sendt afsted. Man

kunne selv vælge, om man ville gå, løbe eller cykle de 3 tilbudte ruter i det smukke solskinsvejr langs med Nooren eller fjorden i Egernførde. På familieturen skulle man svare på spørgsmål undervejs. På EIF-pladsen blev der tilbudt kaffebord, grillpølser. SSF Rendsborg by havde forberedt et væld af aktiviteter såsom XXL-sæbebobler, spil, ansigtsmaling og mere. Bogbussen

stod klar med bøger mm, og her kunne man hygge sig med en god bog eller låne bøger mm. med hjem. Torben & Kim sørgede for den gode musik. Om det var musikken, aktiviteterne, eller det gode vejr vides ikke, men det var tydeligt, at de omkring 60 deltagere helt sikkert havde en fantastisk hyggelig dag.

AKTIVITET

Aktive pensionister tog hul på sæsonen

Aktive Pensionisters torsdagshold startede op på institutionens alsidige efterårs-/ vintersæson med en informations- og debatrunde i Tønnsenhuset med medlem af Flensborgs seniorråd, Bernd Engelbrecht. Han fortalte deltagerne om rådets mange gøremål, opgaver, aktiviteter, positive - men også negative oplevelser. Seniorrådet er, som en del af Flensborg bys folkevalgte fora, involveret i stort set alt på det offentlige og politiske plan. Kun de otte seniorrådsmedlemmers

personlige formåen og tidsforbrug sætter en stopper for aktiviteterne. Torsdagsholdet, der forestås af Inger Marie Christensen og Åse Pejtersen, har tilrettelagt et alsidigt sæsonprogram for sine 20-25 mødedeltagere med besøg af bl.a. generalkonsul Anette Lind, kor- og orkesterleder Bente Stenger, verdensrejsende Erik Johansen, kreativkonsulent Inge Grumser og smykkekunstner Hanne Bay Lührssen - samt besøg på søfartsmuseet.

Politik og hyggesnak med landdagsmedlem

30. SEPTEMBER

SSWs Landdagsmedlem og amtsforkvinde for Nordfrisland og Helgoland Sybilla Nitsch inviterer til en omgang politik og madhygge. Det foregår mandag den 30. september, og emner, som bliver debatteret denne aften, er: grænseoverskridende arbejdsmarked og samarbejde med Tønder Kommune. Alle er velkomne. Det foregår på Nibøl Forsamlingshus, Osterweg 63 og det starter kl. 19:00.

TORDAGSHOLDET

Gudstjenester

Torsdag, 26. september 2024

Bredsted kl. 17 Sloth *spaghettigudstjeneste*
 Harreslev kl. 17 Böll *spaghettigudstjeneste*
 Sønder Brarup kl. 10 Mogensen *børnehavehøstgudstjeneste*

Fredag, 27. september 2024

FL Sct. Hans kl. 17 Strelow *spaghettigudstjeneste*
 Husby kl. 10 Thun *skole-høstgudstjeneste*

Lørdag, 28. september 2024

Drage kl. 15:30 Heide-Jørgensen *høstfest*

18. søndag e. trinitatis | 29. september 2024 | Joh. 15,1-11

Aventoft kl. 10 Sloth
 Egernførde kl. 10 Hultberg
 FL Ansgar Kirke kl. 10 Böll
 FL Helligåndskirken kl. 10 Knudsen
 FL Sct. Hans kl. 10 Strelow *høstgudstjeneste*

nesté

FL Sct. Jørgen kl. 14 Egeris *høstgudstjeneste med kaffebord*
 Harreslev kl. 14:30 Böll *høstgudstjeneste*
 Husum kl. 14:30 Heide-Jørgensen *præsentation af årets konfirmander med efterfølgende kaffe*
 Jaruplund kl. 10 Vetter
 Lyksborg kl. 10 Thun
 Sønder Brarup kl. 10 Mogensen *høstgudstjeneste*
 Store Vi kl. 10:30 Skou

Tønning kl. 11 Heide-Jørgensen
 Vesterland kl. 10:30 Rasmussen *dansktysk gudstjeneste*

Onsdag, 2. oktober 2024

FL Sporskifte kl. 17 Hougesen *aftensang med nadver*
 Før kl. 10:30 Sloth *høstgudstjeneste*

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

Høstfest i Tarp Kirke Guidet tur gennem Flensborg

Ugle Herreds danske Menighed fejrer naturens gode gaver med høstfest søndag den 6. oktober kl. 10:00 i Tarp Kirke. Alle er velkomne til både gudstjeneste

og efterfølgende måltid. Pris: 7 euro. Tilmelding til Lise Hojer på mail: lise@seniorresidens.de

TILMELDING

Juletur til Hjerl Hede frilandsmuseum

Lørdag den 30. november tager SSF Flensborg Amt på juletur til Hjerl Hede frilandsmuseum i Vinderup.

Der er afgang kl. 7.30 fra Exe, Flensborg, og der holdes en lille pause undervejs. Bussen ankommer ca. kl. 10.30. Der vil være fem timers ophold. Man er hjemme i Flensborg ca. kl. 19.30. På Hjerl Hede kan man opleve et julemarked med julegaver og håndværk, juleudstillinger i de gamle historiske huse, levendgjort museum med slagting, aktiviteter til børn på Nissernes Gård, julelækkerier og julegoder ved bageren og købmanden. Julemarkedet byder på en skattekiste af advents- og julegaver,

pynt og lækkert håndværk. Læs mere på <https://hjerlhede.dk/oplevelse/jul-paa-hjerl-hede-traditionen-tro/>

Hvis man vil sidde ned og spise, kan man på restaurant Skyttegården bestille plads på telefon 0045 97448200 eller mail@restaurantsskuttegaarden.dk. Pris for SSF-medlemmer over 18 år 38 euro, under 18 år 20 euro. Ikke medlemmer 48 euro. Husk: Pas og danske kontanter! Bindende tilmelding til Sekretariatet for Flensborg Amt 0461 14408 155/156 eller på mail flamt@syfo.de. Begrænsede pladser, og der køres med Hanssen-Borg.

Efterårsfest 60+ for Flensborg Amt

9. OKTOBER

Onsdag den 9. oktober inviterer SSF Flensborg Amt og Det Humanitære Udvalg til efterårsfest 60+ på Flensborghus, hvor der i år serveres grønlangkål og det, der hører til, og Jaruplund Skolekor underholder.

Arrangørerne glæder sig til at se mange til nogle hyggelige timer med spisning, sang, snak og tombola.

Arrangementet er den 9. oktober fra kl. 11:30 - 14:30 på Flensborghus.

Betaling og tilmelding

Det koster 12 € - for spisning,

sang, snak og tombola. Fælleskørsel: 3 € - for ældreklubs-medlemmer via amtets lokale ældreklubber.

Man kan nå at tilmelde sig indtil den 2. oktober til Dansk Sekretariat for Flensborg Amt, Norderstr. 74, +49 461 14408 -155/-156, eller flamt@syfo.de

Parkering

Der vil være få ledige parkeringspladser ved Flensborghus, ingen parkeringspladser ved havnen, der henvises derfor til parkeringshuset Speicherlinie.

16. OKTOBER

SSF Centrum Duborg Vest inviterer til en guidet tur gennem Flensborgs indre by.

Den finder sted onsdag den 16. oktober, kl. 16:00, mødestedet er på Nørretorv ved Neptunbrønden.

På turen får deltagerne et nyt syn på huse, gader og stræder

i Flensborg. Henrik Vestergaard er guiden og efter sigende fortæller han levende og med et glimt i øjet. I den forbindelse spænder han buen fra dengang til nutid.

Den guidede tur er gratis. Efter turen er der spisning på restaurant Borgerforeningen på

egen regning. Med hensyn til spisning og bordreservation beder SSF Centrum Duborg Vest om tilmelding til bysekretariatet senest onsdag den 9. oktober via mail til flby@syfo.de eller på tlf. +49 461 14408 126/-127.

Mænd over 60 år med hang til sociale aktiviteter

AKTIV

Foto og tekst: Flemming Sten-toft

Enogtyve centimeter og den er inde. Altså inden for den cirkel, der udløser point. Gerhard Kristensen fra Wees, var en af de garvede spillere på Petanquebanerne bag den danske børnehaven i Tarp, tirsdag i sidste uge.

Ti mænd fra gruppen Mellemrum, der tæller voksne mænd over 60 med hang til sociale aktiviteter og dansk hygge, spillede petanque et par timer i det gode vejr.

På billedet har Gerhard Kristensen netop sendt sin kugle nr. tre gennem luften og så den lander tæt på "grisen" og sender modstanderens kugle ud af den

kreds, der giver point. Mellemrum er en del af de aktiviteter der tilbydes af SSF i Flensborg Amt. Her kan mænd mødes til et "mellemrum" i hverdagen. Hvor de kan sige, hvad de mener, lave den mad de kan lide og bruge timer på at se på biler.

Tredje sæson er begyndt for de godt tyve mænd, der mødes næste gang tirsdag den 22. oktober kl. 10 til rundvisning i Arnæs med Thies Kölln. Mødested: parkeringspladsen t.h. ved indkørslen til byen, Neuer Damm 85E, 24399 Arnis.

November byder på et besøg hos Marcussen & Søn orgelbyggeri i Aabenraa sammen med Mænd 60plus fra Grænsforeningen i Aabenraa. Det er

den 19. november. Det nye år begynder med besøg på Flensborg Rådhus. Program tilsendes ved henvendelse til SSF Flensborg Amt.

Ugeavisen Sydslesvig

Udgiver: Flensborg Avis
Redaktion:
Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
Flensborghus
Nørregade 76,
D-24939 Flensborg
Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
www.ugeavisen-sydslesvig.de
redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

ARRANGEMENTER

i Sydslesvig 2024

oktober

Fire
nationer
& en
stryger -
kvartet

AEGTESKAB

Onsdag
02.10.2024 • 19:00
Flensborghus
Flensborg

Fredag
11.10.2024 • 20:00
Flensborghus
Flensborg

Mathilde Falch

Fortællerkoncert

Barselona

Foto: J. Mark

Torsdag
17.10.2024 • 18:30
Dansk Centralbibliotek
Flensborg

Torsdag
17.10.2024 • 20:30
Flensborghus
Flensborg

Billetter • Abo ssf-billetten.de + 49 (0)461 - 14408 125

SSFs sekretariat (https://syfo.de/regional), Aktivitetshuset Norderstr. 49 FL,
sh:z Ticketcenter Nikolaistr. 7 FL, Reisebüro Peelwatt Marie-Curie-Ring 39 FL
eller ved indgangen

Fire nationer og en strygekvartet spiller på Flensborghus

Onsdag den 2. oktober spiller Alsdonna Kvartet strygekvartetten "Slesvig", indrammet af japansk folkesang på Flensborghus.

Den 25. maj 2024 blev strygekvartetten "Slesvig", komponeret af den danske komponist Kate Ingeborg Hansen, opført i Slesvig-Holsten for første gang. Komponisten har danske, tyske, amerikanske og japanske rødder. Hun komponerede værket i USA i 1929 til minde om den tysk-danske krig i 1864, som Danmark tabte. 160 år efter denne begivenhed vender dette værk tilbage til det Slesvig-Holsten, der har givet det navnet.

Alsdonna Kvartet fra Sønderborg med Birgit Bauer, Alexander Chiu, Lily Rogers og Anna Kristina Hindø spiller værket. "Slesvig" bliver indrammet af en japansk folkesang (Japanese Folk Song Suite) og "American Quartet" af Antonin Dvorák. Ms. Prof. Dr. Dr. Margaret Mehl fra København introducerer arrangementet med et spændende foredrag om Kate Ingeborg Hansen. Ingeborg Hansens far Peter Hansen (1846-1925) er født i

Danmark. Efter den tysk-danske krig i 1864, som Danmark tabte, emigrerede han til USA. Hans datter Kate Ingeborg blev født der i 1879. Hun studerede musikvidenskab i USA og komponerede i 1929 værket "Slesvig" til minde om begivenhederne i 1864.

I 1907 kom Kate Ingeborg Hansen til Sendai i Japan, hvor "Schleswig" havde premiere i 1932.

Det Tysk-Japanske Selskab Schleswig-Holstein e.V (DJG-SH) blev grundlagt i Kiel i 1955. DJG-SH informerer i Slesvig-Holsten om Japan, landet og dets befolkning, om kultur, samfund og økonomi, og de afholder også sprogkurser.

Koncerten Fire nationer og en strygekvartet af Kate Ingeborg Hansen med værket "Slesvig", er onsdag den 2. oktober kl. 19:00 på Flensborghus.

Arrangøren er Det Tysk-Japanske Selskab Schleswig-Holstein e.V (DJG-SH).

Der er gratis entré til koncerten men nødvendigt med registrering af en billet via knappen "køb" på ssf-billetten.de.

Fire nationer & en strygekvartet

Trioen "Aegteskab" på scenen til "Jazz på Flensborghus"

11. OKTOBER

Tre musikalske soulmates er gået sammen om et nyt og helt originalt trioprojekt med titlen "Aegteskab" og spiller den 11. oktober i Flensborg. Mike, Michael og Eddi har aldrig været i tvivl om musikkens betydning i deres liv, det er deres livsnerve - deres andet "Aegteskab". De har hver især længe haft en stor kærlighed til hinandens musik og spillestil og har nu sammen skabt deres helt egen lyd og fællesskab. Det er nyskabende, swingende, rå og ærlig.

"Aegteskab" udgav deres debutalbum i begyndelsen af marts 2024. Albummet blev modtaget ganske overvældende, lige-

som bandets live-koncerter har modtaget stor opmærksomhed. Mike Andersen, Michael Blicher & Eddi Jarl har alle hver for sig gjort sig mere end almindelig bemærket på både den danske og internationale musikscene og har til sammen vundet en lang række priser med orkestre som Mike Andersen Band, Blicher Hemmer Gadd, Sunbörn og Vestbo Trio.

Det er Mike Andersen på guitar, Michael Blicher på saxofon, bas, Eddi Jarl på trommer, electronics og de synger alle tre. Jazz på Flensborghus med Aegteskab (Mike Andersen, Michael Blicher, Eddi Jarl) er fredag en 11. oktober kl. 20:00 på

Flensborghus. Arrangør er Sydslesvigsk Forening (SSF) og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU)

Billetter købes her:
[www.ssf-billetten.de](https://ssf-billetten.de), tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariat (<https://syfo.de/regional>), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensborg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensborg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensborg og ved indgangen.

Fællessang på Søndertorv i Flensborg

Torsdag den 10. oktober er der fællessang på Søndertorv for børn fra daginstitutionerne og skolerne. Arrangementet er en del af Spil Dansk ugen. Eberhard von Oettingen og Ture Pejtersen fyrer godt op under børnene, så sangene kan høres

ud over hele Flensborg! Daginstitutionerne synger fra 9:30 - 10:00 og skolebørnene synger fra 10:40- 11:30.

I tilfælde af regnvej, finder arrangementet sted på Duborg-Skolen i Flensborg.

Høstfest på Christian Lassens Mindemuseum

Søndag, den 6. oktober fra kl. 14:00 til 17:00 er der høstfest på gården i Jardelund. Der kan købes kaffe og kager, som man kan nyde både inde og ude. Og der er mulighed for at slentre igennem museet og komme på en lille tidsrejse. På

staldens loft vises to udstillinger med fotos fra Christian Lassen og hans mor Lena Lassens liv. Den danske præst Ulla Skou fra Valsbøl pastorat kommer til Jardelund og holder en lille høstgudstjeneste i de pyntede lokaler.

6.OKTOBER

Petanque baren er tilbage – en aften fyldt med sjov og konkurrence

SPIL

I fredags, den 20. september, blev SdUs populære petanque bar igen afholdt efter en kort sommerpause. Traditionen tro foregik begivenheden i store sal på Flensborghus, og deltagerne blev mødt af en varm atmosfære med en god blanding af hygge og konkurrence.

Dyste og drinks

Aftenen tiltrak aktive deltagere i alle aldre, og stemningen var høj fra start til slut. Mange var mødt op for at dyste mod hinan-

den i de mange sjove spil, som arrangementet bød på. Ud over det klassiske indoor petanque, kunne man også prøve kræfter med tæppecurling, corn hole, dart og shuffleboard. Der blev dystet på kryds og tværs, og latteren ragede i salen, mens deltagerne kastede sig over udfordringerne. Den lille bar i hjørnet tiltrak også stor opmærksomhed. Her kunne man få et udvalg af forfriskende drinks, som hjalp til at holde energien oppe hele aftenen.

Næste gang

Arrangementet blev taget godt imod, og mange ser allerede frem til næste petanque bar, som finder sted den 18. oktober. SdU lover endnu en aften fyldt med sjov, hvor alle – uanset alder og niveau – er velkomne til at deltage. Petanque baren er en perfekt anledning til at tage en pause fra hverdagen og tilbringe tid med venner, familie og kollegaer.

Europæiske mindretal på besøg i Husum

KONFERENCE

Fra torsdag den 19. september til den 21. september holdt den europæiske mindretalsunion (Føderalistiske Union af Europæiske Folkegrupper, FUEN) sin årlige kongres. Den blev i år holdt i Husum, hvor friserne var værter. Åbningen af kongressen, der samlede delegerede fra FUENs omkring 100 medlemsorganisationer, var præget af de aktuelle politiske strømninger i Europa. Foruden den vedvarende angrebskrig i Ukraine, hvor mange mindretal er hjemme, var også valgresultaterne i delstaterne Thüringen og Sachsen et emne. AfD's fremgang, som fortsatte ved parlamentsvalget i Brandenburg søndag den 23. september, bekymrer sorberne. Det slaviske mindretal, der blandt andet har hjemme i Niederlausitz (Brandenburg og Sachsen), er hjemmehørende i Tyskland, men AfD's planer om at ville udvise alle, der ikke er tyske - også dem med tysk statsborgerskab - vil potentielt også ramme sorberne. Derfor opfordrede Kristina Herbst, præsident for Slesvig-Holstens landdag, i sin velkomsthilsen, FUEN til at fortsætte kampen for mindretalsrettigheder. Hun henvendte sig også direkte til sorberne og fastslog, at de ikke står alene. Hun understregede desuden, at hun som parlamentspræsident vil gøre alt for at sikre og fremme mindretalsrettigheder

ne i Slesvig-Holsten. Forinden havde Bahne Bahnsen, en af FUENs vicepræsidenter, opfordret alle til at engagere sig politisk.

FUENs engagement for mindretalsrettigheder var også et fokuspunkt i organisationens hovedresolution. Her fastslår organisationen, at EU "bør sætte en fælles europæisk politisk standard, der sikrer fuld respekt for både kollektive og individuelle menneskerettigheder for personer, der tilhører nationale eller sproglige mindretal, og som giver dem mulighed for at leve som ligeværdige borgere i alle aspekter af det private og offentlige liv." Det vil sige, at FUEN kræver, at EU endelig tager mindretalsrettigheder seriøst. I den forbindelse havde SSW og Rasmus Andresen (De Grønne), der er medlem af Europa-Parlamentet, beklaget, at EU-kommissionsformand Ursula von der Leyen havde forsømt at udnævne en mindretalskommissær, hvilket mindretallene og FUEN har krævet i et stykke tid.

Mindeord

Foruden det mindretalspolitiske arbejde, er FUEN-kongresser altid et mødested for mindretalenes mange ildsjæle. Men en af dem manglede i år. For Ilse Johanna Christiansen fra friserne gik uventet bort i 2024, og mange i FUEN-organisationen

kendte den markante personlighed Ilse. Det var blandt andet hende, der for et år siden havde præsenteret friserens ansøgning om at holde kongressen i Husum. Hun slog også et slag for at få fodboldturneringen til grænselandet, og alle, der har mødt den friske ildsjæl vil huske hende for hendes ihærdige engagement for friserne. Der var heller ikke nogen tvivl om, at Ilse Johanna Christiansen havde brudt sig om kongressen i Husum. Det friske mindretal fik nemlig rigelig lejlighed til at præsentere deres kultur. Det skete blandt andet med frisisk folkedans på åbningsdagen.

Jubilæum

FUEN-kongressen i Husum var på mange måder et unikt arrangement. De skyldes også, at mindretalsunionen fyldte 75 år. Det var der også fokus på. Blandt andet blev der set på det historiske forløb. Det strakte sig fra grundlæggelsens år over FUENs rolle i den kolde krig samt arbejdet med mindretalsrettighederne i dag. Sidstnævnte del skete blandt andet i et panel, som SSF-generalsekretær Jens A. Christiansen - i sin funktion som talsperson for det europæiske dialogforum under FUEN - deltog i.

Udflugter

Foruden en delegeretforsamling, paneldebatter, møder i

arbejdsgrupper og en masse samtaler, bød kongressen også lejlighed til at møde værtsmindretallet - uden for Husumhus, hvor kongressen blev holdt. De delegerede fik for eksempel mulighed for at besøge Nordfriisk Instituut, som er en videnskabelig institution for nordfrisernes kultur, sprog og historie. Desuden kunne de besøge Risem Schölj (Risum Skole), hvor uddannelsespolitik stod på dagsordenen.

Debat og beslutninger

Repræsentanter fra mindretal er vant til at kæmpe for deres sag, hvilket blev tydeligt på organisationens delegeretforsamling. Her opstod der både debat om vedtægtsændringer og om, hvor Europeadaen i 2028 skal spilles. Fodboldeuropamesterskabet for europæiske mindretal spilles hvert fjerde år - senest i 2024, hvor de fire mindretal i det dansk-tyske grænseland var værter. Til kommende Europeada var der to ansøgere. Det ene var det slovenske mindretal henholdsvis det friulianske. De holder til i den norditalienske region Friuli-Venezia Giulia, og i deres ansøgning lagde de både vægt på mindretalsaspektet, men satsede også på fordelene ved at være i Italien. Deres motto for turneringen lød "From the Alps to the sea."

Den anden ansøger var det ungarske mindretal i Rumænien -

nærmere sagt Transsylvanien. I deres ansøgning lagde de især vægt på, at spillerne kunne bo sammen, så de bedre kunne være sammen i spillepauserne. Begge ansøgninger var meget professionelle og tydeligtvis gennearbejdede. Men lige inden forsamlingen skulle stemme om, hvorvidt deres landshold i 2028 tager til Friuli-Venezia Giulia eller til Transsylvanien, foreslog præsidiets at tage afstemningen fra dagsordenen. De begrundede det med en frygt for turneringen vokser sig for stor og mister ånden om også at være et mødested for ligesindede. Det udløste en ordentlig debat, hvor flertallet mente, man ikke kunne gøre det mod de to ansøgende mindretal. Navnlige fordi de har brug for de fulde fire år til forberedelserne. Debatten endte med, at forsamlingen stemte præsidiets foreslag ned - og besluttede, at næste Europeada holdes i Friuli-Venezia Giulia.

Forinden havde forsamlingen allerede besluttet, hvor den kommende FUEN-kongres holdes. En lidt nemmere beslutning, siden der kun var en enkelt ansøgning. Den blev vedtaget enstemmigt, hvilket betyder, at kongressen 2025 holdes i Sydtyrol, hvor det tyske mindretal og det ladinske mindretal har hjemme.

En af FUENs kampagner sætter fokus på "Hate Speech" - spredningen af hadefuldt indhold på nettet, hvilket tit rammer folk fra mindretal.

Mindretalenes konference byder på god lejlighed til at vise de forskellige traditioner og kulturer. Det gjaldt også for konferencen i Husum.

FUEN-konferencen er på mange måder også et netværksmøde. Her mødes ildsjæle, der sammen og hver for sig kæmper for mindretalsrettigheder.

Den frisiske ildsjæl Ilse Johanna Christiansen omkom uventet i foråret 2024. De delegerede mindede hende og hendes ihærdige indsats.

Åbningsceremonien bød på flere smagsprøver af frisisk kultur, som for eksempel frisisk folkedans, som nogle deltagere kunne være med til.

Havnebyen ved vestkysten levede op til gæsternes forventninger til norden. Vejret var dog bedre end mange have frygtet.

På det traditionelle mindretalsmarked kunne man blandt andet smage på mad fra de forskellige mindretal. For kultur har bestemt også med mad at gøre.

Konferencen bød på en del debatter. Der var blandt andet uenighed om præsidiets plan om at øge kontingentet. Forslaget gik ikke igennem.

SSF-generalsekretær er også talsperson for arbejdsgruppen Europæisk Dialogforum. I den funktion aflagde han en beretning.

En af konferencens beslutninger: Europeada 2028 spilles i Friuli-Venezia Giulia (Italien). Det slovenske og friulianske mindretal er værterne.

Landsstævne 2025: Danmarks største idrætsfestival

I 2025 slår Vejle dørene op til Danmarks største idrætsfestival, DGIs Landsstævne. Fra den 3. til 6. juli vil tusindvis af danskere strømme til byen for at deltage i fire dages sport, fællesskab og fest. Som ved tidligere Landsstævner vil det danske mindretal igen være synligt til stede. SdU har nemlig tradition for at samle en stor gruppe deltagere, og planlægger endnu en gang at rejse afsted i samlet flok.

Hvad er DGI Landsstævne?

Landsstævnet er Danmarks største idrætsfestival, og fungerer lidt ligesom en festival over fire dage, hvor man udover fest og koncerter også har mulighed for at dyrke al den idræt, man ønsker. Med over 30 forskellige aktiviteter at vælge imellem er der noget for enhver smag. Uanset om man er til klassiske

sportsgrene som fodbold og håndbold, eller om man vil prøve kræfter med mindre kendte discipliner, tilbyder stævnet et væld af muligheder. Der er plads til både nybegyndere og erfarne, og deltagere kan selv sammensætte deres program for dagene.

SdU samler holdet fra Sydslesvig

Som i tidligere år vil Sydslesvig være stærkt repræsenteret ved Landsstævnet. SdU samler igen et stort hold af deltagere fra mindretallet, der deltager i de aktive dage og den festlige atmosfære blandt de 25.000 andre deltagere. Landsstævnet er en unik mulighed for at styrke forbindelserne til det danske fællesskab gennem sport og kultur, og SdU opfordrer alle sportsinteresserede til at deltage. Sidste gang Landsstævnet

fandt sted, var i 2022 i Svendborg, hvor 50 SdU-deltagere deltog i alt fra fodbold til petanque og beachvolley.

En fest for alle

Udover idrætten er Landsstævnet også en fejring af fællesskabet. I løbet af de fire dage kan deltagere fordybe sig i workshops, opleve koncerter og møde tusindvis af andre sportsentusiaster fra hele landet. Det er ikke kun sporten, der er i fokus – fællesskab og glæde over bevægelse er lige så vigtige elementer. Som ved andre festivaler spiller musik og fest også en stor rolle til Landsstævnet. Hver aften forvandles Vejle til en festlig by med koncerter og shows. Fra åbningsparaden, hvor tusindvis af deltagere går gennem byen, til de mange koncerter i løbet af aftenen, er der noget for enhver smag og

aldersgruppe. Det store afslutningsshow vil som altid sætte et festligt punktum for dagene i Vejle, hvor deltagere kan fejre deres præstationer og den gode oplevelse, de har haft sammen.

Early-bird billetter og SdU ungetilbud

Billetsalget starter den 1. oktober, og de hurtige kan få fat i et fire-dages armbånd til den reducerede pris af 1.099 kroner. Efter oktober stiger prisen til 1.399 kroner. Der er også mulighed for at købe endagsbilletter til fredag eller lørdag for 599 kroner, som giver adgang til alle aktiviteter den pågældende dag.

Som tidligere år tilbyder SdU et særligt ungetilbud for mindretallet. For 90€ i early bird-perioden får man et fire-dages armbånd, transport fra Flensborg til og fra Vejle, overnatning,

en SdU Landsstævnet-shirt, transport i Vejle samt adgang til alle idrætsaktiviteter og koncerter. Fra den 1. november, når DGI-prisen stiger, vil ungetilbuddet også blive dyrere og stige til 130 €. Minimumsalderen for deltagelse er 15 år. Tilbuddet gælder personer, der går i skole, er under uddannelse, eller arbejder som FSJ'ere.

Landsstævnet 2025 i Vejle lover at blive en uforglemmelig oplevelse, uanset om man er erfaren sportsudøver eller nybegynder. Det er en unik chance for at dyrke idræt, deltage i workshops og nyde festlige aftener med tusindvis af andre fra hele landet. Læs mere om tilmelding og programmet på www.dgi.dk/landsstaevne.

Badmintonstævner i november: Sjov for seniorer og begyndere!

Grib ketcheren og kom med til november måneds badmintonstævner! Der er noget for såvel erfarne spillere som nybegyndere, når SdU afholder både senior- og begynderstævner.

Seniorstævne

Søndag den 17. november får seniorer chancen for at vise deres evner på banen. Turneringen er inddelt i A-, B- og C-rækker, så der er plads til spillere på alle niveauer. Selvom stævnet ikke er en del af DGI's pointsystem, er det en fantastisk mulighed for at deltage i venskabelig konkurrence og skabe nye relationer – også på tværs af grænsen, da der forventes deltagelse fra både danske og tyske foreninger. Der er præmier til de tre bedste spillere i hver række. Ved tilmelding skal der oplyses hvilken klub man spiller for, hvilke discipliner der skal spilles, i hvilken række og hvem der skal spilles sammen med, eller om der skal findes en makker.

Begynderstævne

Lørdag den 23. november inviterer SdU alle, der aldrig har prøvet badminton før, eller som har få erfaringer, til begynderstævne. Der er stævner fra aldersgrupperne U9 til U19. Derudover vil der også være tombola med masser af priser – så det skal nok blive en sjov dag!

Information

Begge arrangementer finder sted i A.P. Møller Skolen i Slesvig og starter kl. 9. Prisen for seniordeltagere er 10 euro pr. disciplin, begyndere betaler 5 euro. Prisen inkluderer bolde til stævnet, og hvis man er medlem af en forening, der arbejder under SdU, er deltagelse endda gratis. Der er begrænset antal pladser, og tilmelding sker efter først-til-mølle-princippet. Tilmelding skal ske senest mandag den 04. henholdsvis 11. november via e mail til: sven-erik@sdu.de.

Petanque – en sport for alle generationer

24 hold konkurrerede om kvalifikationen til finalstævne i petanques sommerturnering for double. Kun de bedste otte hold kunne deltage, da sæsonens sidste turnering fandt sted den 15. september. Klokken 9.30 mødtes de kvalificerede hold på petanquebanerne hos Tarup UF, og mange eliminerede hold kom også forbi som tilskuere og skabte god stemning. Det var en hyggelig dag med godt vejr, fællesspisning og selvfølgelig en masse petanque.

Placeringerne

Turneringen begyndte med puljekampe, hvorefter semifinalerne og den store finale blev afgjort. Årets vindere var Henrik Hartwig og Marcel Nissen fra Kaer Haer UF, mens Mikel Heske og Andreas Creutzberg fra Tarup UF sikrede sig andenpladsen. Sidste års vindere, Dierk Clausen og Kerstien Clau-

sen fra Tarup UF, sluttede på tredjepladsen.

Fra Tarup til det tyske mesterskab

Årets vindere, Henrik og Marcel, er begge blandt de yngre petanquespillere. Thilo Clausen er endnu yngre. Han er et af de største petanquetalenter i Nordtyskland og kunne ikke deltage i sommerturningens afslutning, fordi han deltog i det tyske mesterskab i Essen den weekend. Til dagligt spiller den 13-årige i Tarup UF. Der er ikke mange unge, der spiller petanque i Nordtyskland. I Thilos aldersgruppe, kendt som Cadetten (10-13 år), var der kun to petanquespillere, så en tredje måtte findes for at deltage i mesterskabet, hvor et hold består af tre spillere. Holdet nåede til kvartfinalen, hvor de tabte til Berlin.

Fælles om petanque

Thilo begyndte at spille petanque kort efter han fyldte 12 år. –Mine forældre har spillet petanque i over 20 år, men Thilo og jeg er faktisk fodboldspillere. Efter en alvorlig knæskade, startede jeg med petanque, selvom jeg altid troede, at det var en sport for pensionister. En dag spurgte Thilo mig, om han kunne være med, fortæller Tim, Thilos far. Thilo havde det meget sjovt og er blevet ved med det.

– Jeg er sikker på, at der er mange unge mennesker, der synes, at det er sjovt. Måske ved de ikke, hvor de kan spille petanque eller vil ikke spille med de ældre. Thilo og jeg ville blive glade, hvis der kommer flere unge i petanqueklubberne, siger Tim og understreger, at petanque ikke kun er noget for de ældre, men også for de unge.

